

SZENT LÁSZLÓ KIRÁLY NAPJAI CSÍKRÁKOSON

Időpontja:

2009. Június 25-28. (4 nap)

A rendezvény eszmeisége:

Sok évszázados, vagy akár évezredes székely hagyomány megjelenítése történik meg, tehát minden program a helyi és környékbeli szellemi forrásokból táplálkozik. Identitásbeli megerősítés mellett az alapeszme természetesen magába foglalja azt is, hogy derűnek, vigasságnak van a helye!

Miért Csíkrákoson van a rendezvény? És miért nem például Szépvízen?

Mert Szent Lászlót a Boldogságos Szűz „választott vitézének” címezik a középkori templomi himnuszban. Csíkrákos és Göröcsfalva Kisboldogasszony népe és az Ő patronáltjaként élünk évszázadok óta. Ebben is egyek vagyunk Szent Lászlóval.

Forgatókönyvtervezet

Csütörtök:

- A magyarországi, esetleg nyugati vagy Erdély távolabbi szegletéből érkező csoportok fogadása, elszállásolása.
- 20.00: A messziről jöttek ünnepélyes fogadása tábortüzek mellett. Itt a hétvége programjainak ismertetése is megtörténik, utána **vitézi énekeket** játszik egy zenész, majd műsora után, aki akarja, közös, csendes éneklésben vehet részt.

Helyszín: **A Cserei Kúria** udvara.

Vacsora és szállás.

Péntek:

09.00 **Reggeli**

10.00 **Kirándulás a havasokba a népi Szent László- emlékekhez.**

Szentmihályon, Szépvízen át a buszok a Fügési-tetőig viszik a kirándulókat, onnan gyaloglás a Pogány-havasi Szent László-kőhöz és forráshoz, majd a széphavasi kápolnaromhoz. Mindegyik helyen a vezető(k) ismerteti a királyról szóló népmondákat, a kápolnaromnál annak történetét. Ott, a Széphavason fogyasztják el a résztvevők a Cserekert Fogadó konyhájáról hozott hideg ebédet.

A tetőtől Komjátig kb. 5-6 km-es a hegyi túra. Mivel a tetőn áll meg először a busz, magas hágót nem kell mászni, lefelé lesz meredek az út. A komjátataki beszállás után, amely már a gyimesi csángók vidéke, a vendégek a Hidegségbe mennek, Jávárdi-patakába. Ha ott már van aki, fáradt, megnézheti az ottani templomot meg a Zógó vízesést. A többiek eközben felmennek a Bagolykőhöz, ahol Szent László ülése nyomát, sarka, könyöke nyomát és lova, meg csitkója patanyomait keresik meg.

Ezután visszamennek a völgybe a buszokhoz, majd hazaérkezés Csíkrákosra.

Megjegyzés: akik nem busszal jönnek, saját autóikkal csatlakozva szintén részesei lehetnek a kirándulásnak.

20.00 **Vacsora Csíkrákoson.**

21.00: **Székely népdalokat adnak elő** kicsik, nagyok, gyermekek és felnőttek.

Helyszín: a Cserei Kúria udvara.

Szombat:

09.00 **Reggeli**

10.00-11.00 **Szentmise Szent László király közbenjáró segítségét kérve.**

Helyszín: Kisboldogasszony plébániatemplom.

Visszasétálunk a Bontáé falurészbe

11.30 **A polgármester úr rövid köszöntője.**

11.35-12.00 Erre az alkalomra **Szentlászló nevű települések meghívott, 5-6 fős küldöttsége mutatja be saját helyi közösségi értékeit**, különös tekintettel a Szent László-hagyományokra.

12.00-13.00 **Szabadtéri ebéd:** Sült mics, szalonna és bográcsgulyás.

Helyszín: Bontáé-szintér.

13.00-13.30 **Árpádkori harci bemutató.**

Helyszín: Bontáé-szintér.

13.30-14.30 **Gyermekprogramok:**

Pakó Benedek plébános úr Szent László-színdarabját adják elő a Cserei Mihály iskola tanulói. Szent László életéből bábjátékot mutatnak be a kicsinyeknek.

A gyerekek Szent László-történeteket festhetnek meg. A rajzok, festmények a helyszínen ki lesznek állítva, majd az este folyamán megvásárolhatók.

Helyszín: Bontáé-szintér.

14.30- kb. 15.30 **Legényes és verbunkos néptáncbemutató.**

Helyszín: Bontáé-szintér.

Kb. 15.30 **Tatárkori idők felelevenítése** : meggyúlnak a **lármafák** a Csere-tetőn meg a Bogát-hegyen.

Riasztás!

Lóháton néhány dobos, gyalogosan töröksípos rohan fel-alá, s kurjongatnak: - Riadó! Jönnek a pogányok, jönnek a tatárok! A közönség megindul a „menedékhelyre”, fel a Csere-tetőre az országút szélén, aztán az iskola melletti úton.

A menekülés közben a nézők látják azt is, hogy a székely legények és férfiak lovascsapata a Bontáé-szintéren harcra száll, s megindul a tatárság ellen. Miután a „menekülő” elfoglalták helyüket a Csere-tetőn, látják a közelgő tatár lovasokat. A tatárok is természetesen székelyek, de fejükön bőrlebernyeges, csúcsos főveg. A székelyek harisnyában, zsinóros mellényben vannak, fejükön kalap vagy báránybőr süveg.

Kb. 16.00 **A csata** a nézők előtt zajlik.

Egymással szemben állnak fel a csapatok. Jelre megindulnak egymás felé. Kinek-kinek a vele szemközt jövő ellenfél nyergéről kell lerántani a kápára feltűzött báránybőrt. Akiét lerántották, „meghalt”, kiesett a harcból. Visszafordulás után újból egymásnak rontanak, s így tovább addig, míg valamelyik csapat el nem fogy.

Ha a székelyek győznek, vezetőjükkel az élen egy Szűz Mária-szobrocskát visznek a nézők előtt elvonulva a templomba. Ezzel jeleznék, hogy világuk oltalmazóját, a Boldogságos Szűzet, az Istenszülő Anyát védték meg.

Ha a tatárok győznek, akkor néhány székelyruhás leányzó lóháton közibük nyargal, s letépi a

báránybórt a győztesek nyergéről. A tatárok kővé válva tűrik, hogy legyőzzék őket az elszánt, vitéz leányzók. Mivel Csíkrákos határában a Kata mezején volt egy Szent László lova nyomát jelző kő – oda Szépvíztől ugratott a király – a legügyesebb lovas leány, ki a legserényebben gyűjti be a bőrt a tatártok nyergéről, a rendezvény idejére a Kata nevet veszi fel, s ő fogja a virágkoszorút majd a Szentlászlónak nevezendő bajnok fejére tenni. Persze, ha csak néhány tatár marad életben, a győztes csapatból, akkor a tatárok nem „kövülnek meg”, hanem kicsit fogócskázva engedik leszedni a bőrt, hogy azért kiderüljön melyik leány a legderekbabb.

Volt már rá példa, hogy a leányzók, asszonyok vitézsége mentette meg a székelységet. 1658-ban Ditrót gyűjtötták fel a tatárok, s akkor szárhegyi Lázár Borbára és Apor Andrásné valamint Baróthi Kata, Cserei György neje állottak ellent a férfiak távollétében. Gábor deák járt az élen, s csapatában volt egy áldott állapotban lévő asszony, Puskás Klára is, ki vitézül forgatta a fegyvert, majd a győzelem után hazatérve egészséges gyermeknek adott életet.

Megjegyzés: Két oka is van annak, hogy a közönség felsiet a hegyre. 1. Érezzék át egy picit, hogy milyen lehetett hajdan a menekülés. 2. Főnt a tetőn csodálatos a kilátás .

Kb. 17.00-17.30 A közönség visszatérése a Bontáé-helyszínre.

17.30-19.00 Lovas ügyességi verseny.

- 7-12 karó tetejére egy-egy alma van téve. A tét az, hogy ki tudja a leggyorsabban összeszedni és a vállán lévő tarisznyába gyűjteni..
- A lovas egy szekercét kap. A pályán levő tuskók bütüjén levő fenyőtobozt kell kettévágnia. Ez is gyorsasági verseny.
- Különféle magasságú botok vannak a földre szúrva. Aki a legalacsonyabbat is ki tudja rántani a földből, az lesz a próba győztese.
- Egy biciklikerek átmérőjű vasabroncs lóg le egy fáról. A lovas körbe-körbe lovagolva minden alkalommal egy kézbe kapott, hegyes botot próbál átdobni a karikán. A karikától persze legalább 5-7 méterre kell elnyargalnia.
- Fejre téve valami lapos, nehezebb tárgyat, egyensúlyozva kell ügetni egy meghatározott távon.
- Vágtából milyen közel tudja megállítani a lovas a lovát egy vonal (pálca) előtt.

Megjegyzés. A verseny eredményességét bíró dönti el, aki számon tartja a teljesítményeket hiszen az összetettben legjobb lesz a bajnok, vagyis a „Szentlászló”.

Helyszín: Bontáé-szintér.

19.00-19.30 Bajnokavatás.

A győztes az eredményhirdetéskor leszáll lováról. Felül egy szürke lóra – az őshagyomány fehér kabalájára – és úgy várja a nép előtt a „megkoronázását”. A Kata teszi fejére a virágkoszorú-koronát, majd a versenybírószak elnöke akasztja nyakába a mellkorongot, amelyen – akár lehet tűzzománcból is – a Napbaöltözött Csiksomlyói Szűzanya ábrája van.

Ezt követően egy székelyruhás kisfiú kihúzza a földből egy kardot. (Olyan helyen van a földben, ahol senkit előzőleg nem sérthet meg, de a közönség jól láthatja, mit tesz a fiú.) A kard valamiféle kórókkal van letakarva, s kb. 10 centire áll ki a hegye. Odaadja Szentlászlónak a következő szavakkal:

- Isten kardja Nimródától, Atillától, Szent Lászlótól, Hunyadi Jánostól, Rákóczi Ferentől Neked. A kardot hegyével felfelé nyújtja át. Szentlászló átveszi, majd megfordítja, hogy kereszt legyen, és a magasba emeli:

- Urunk Jézus Krisztus keresztalála által szerzé nekünk az üdvösséget, árássa ránk áldását, adja békéjét és szeretetét!

Mindkét ige után általános éljenzés. Ezután Szentlászló lova, melyet valaki a zablájánál fogva tart, kap egy takaros szalagbokrétát. Egyébként „világi” jutalomként, Szentlászló ettől a perctől fogva ingyen

ehet-ihat a rendezvény árusainál.

Helyszín: Bontáé-szintér.

Szabadtéri vacsora: Üstökben főtt birka és marhapörkölt krumplival és puliszkával.

Utána **Táncvigasság.** Megszólal a felcsíki muzsika, kezdetét veszi a tánc. Az első táncos pár Szentlászló és Kata.

A táncmesterek táncba viszik a nézőket. .

Ha a zenekar pihen, **a szünetben tréfás játékos vetélkedők** szórakoztatják a vendégeket.

Helyszín: Bontáé-szintér.

22.00-22.30 Sorra **meggyúlnak a fáklyák** a Bogát-hegyi kápolna alatti muzsdákon. A zene szól és amikor már minden „felvezető” fény kigyúlt, akkor a kápolna mellett **felemelik a kb. 3-4 méter magas Szent László-herma utánzatot** az ittlévő legények.

A herma ujjnyi vastag fűzfavesszőkből van összekötözve. Füzérszerűen villanyégők vannak a vesszőkre erősítve.

Miután az emberek kigyönyörködték magukat a látványban, azt veszik észre, hogy a színpad mögötti térség közepén **meggyullad a 3-4 méter magas máglya, az örömtűz.**

Megjegyzés: Régen az aranyosszéki székelyek Szent László napján gyújtottak tüzeket a hegyen a tatárok feletti győzelem emlékére. Ezt idézzük fel

A vigasság a tűz körül folytatódik tovább.

Vasárnap:

09.00 **Reggeli**

11.00 **Vasárnapi ünnepi szentmise a plébániatemplomban.**(alternatív)

11.00-11.30 **A székely férfiak levonulása a Bontáé-szintérre** a templomtól végig a falun.

11.30 **Székely fogadalomtétel.**

Megjegyzés: Mivel hajdan, mint Buda mellett Rákos mezején a magyar nemesség, úgy a székelyek is gyűlésező helyüknek tartották Csíkrákos mezejét. Az Üléshely nevű határrész őrzi ennek emlékét.

Első mozzanata **a bor megáldása.**

A bor egy nagy üstben lesz, a fogadalomtétel után kap belőle minden résztvevő egy jelképes mennyiséget.

A fogadalomtétel messze a napi politika fölött álló esemény lenne: egyik oldalon a lófőnemzetségek képviselői állnak, a másikon a közsékelység. Velük szemben a fehérlovon ülő Szentlászló, akinek az a megtisztelése, hogy ő olvashatja fel a fogadalom szövegét

A fogadalmat tevő személy megfogadja, Isten parancsolatait megtartja és az isteni örök szeretet törvénye alapján akar élni. Népe hagyományaihoz hű marad, a székely nép atillai és Szent László-i szellemét megőrzi. Családját, földijeit a bajban megsegíti, népéhez, nemzetéhez hű marad, szülőföldjét az utónemzedékeknek megtartja.

Helyszín: Bontáé-szintér.

12.30 **Ebéd.**

Üstökben főtt tárkonyos pityókaleves sok borjúhússal és kemencében sült kalács

Helyszín: Bontáé-szintér.

12.30-16.00 Néptáncgyűttesek, és hagyományőrző csoportok derűs bemutatói.

16.00 **Szent László király napi rendezvény ünnepélyes zárása.**

Egy **100 perecből készült koronát** hoznak be a színpadra. A gyermekeket oda felhívják, s ők mondják el háromszor a végszót: - Idvezlégý kegyes Szent László király, Kárpát hazának édes oltalma! Ezt követően a pereckoronát megehetik, miközben szól a szép, magasztos zene.

Helyszín: Bontáé-szintér.

Szombaton és vasárnap ezen a helyen oldalt árusok telepednek le. Természetes anyagokból készült kézműves termékeket vásárolhatnak a vendégek .Ezenkívül minden résztvevő erre az alkalomra **Szent László-bárdot** kap ajándékba.

Ez a program a csíkrákosi Cserekert Fogadó szervezése, melyre nagy szeretettel várunk minden kedves jelentkezőt.

Cím: Cserekert Fogadó - Kovács Anna-Mária(Panni)

Románia, Hargita megye, Csíkrákos (Racu) 185.

Email: office@cserekert.ro Tel: 0040 266 379111; 0040 745 180649